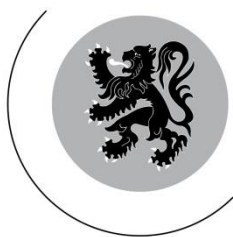

Commissie Binnenlands
Bestuur, Inburgering en
Gelijke Kansen

26/05/2020

14h

Pieter Bruegel

AGENDA

COMMISSIEVERGADERINGEN

Dinsdag 26.05.2020

14:00 uur

Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering

Pieter Bruegel - 3^e verdieping

[Rechtstreekse uitzending via de website](#)

Voorzitter: Kris Van Dijck

1. Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2020
 - **19-A** (2019-2020) – Nr. **1**: Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting
 - **19-A** (2019-2020) – Nr. **1-Bijlagen**: Bijlagen

Bevoegdheden Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen van Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Benoeming van een verslaggever, bespreking en indicatieve stemming

Zie: [Overzicht Begrotingsdocumenten Begrotingsaanpassing 2020](#)

2. Ontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2020
 - **290** (2019-2020) – Nr. **1**: Ontwerp van programmadecreet
 - **290** (2019-2020) – Nr. **2**: Amendement

Hoofdstuk 7. Kanselarij en Bestuur

Benoeming van een verslaggever en bespreking

Samenstelling van de commissie:

Vaste leden:

Maike De Vreese, Nadia Sminate, Steven Vandeput, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;
Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;
Koen Van den Heuvel, Brecht Warnez;
Stephanie D'Hose, Tom Ongena;
Celia Groothedde, Jeremie Vaneeckhout;
Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs, Annabel Tavernier;
Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;
Jo Brouns, Katrien Partyka;
Emily Talpe, Carina Van Cauter;
Meyrem Almaci, An Moerenhout;
Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Binnenlands Bestuur

Aanpassing Begroting 2020

Technische vragen N-VA-fractie

PJO-1PMC2GB-WT – ORGANISATIE VERKIEZINGEN

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Vorbereidingstraject verkiezingen 2024	25	0
Bijstelling VEK	0	250
TOTAAL	25	250

Vragen:

- **250 VEK voor uitbetaling geschil diensten softwareleverancier.**
⇒ Kan u hieromtrent bijkomende toelichting verschaffen?
- **25 VAK voor voorbereidingen verkiezingen. Kan u aangeven welke elementen precies in dit voorbereidingstraject vervat zitten?**

De 250 VEK is voor het uitstaand factuurbedrag van Civadis, de leverancier van de software voor het contacten-, kandidaten- en resultatenbeheer. Deze software was het resultaat van een gezamenlijke overheidsopdracht van de Vlaamse, federale, Waalse en Brusselse overheden. Om diverse redenen, waarvoor ik verwijs naar het evaluatierapport van de verkiezingen p. 122 en verder (zie <https://vlaanderenkiest.be>), had de software functionele tekortkomingen. Het betrof vooral zaken die typisch zijn voor de lokale verkiezingen in Vlaanderen en dus afwijken van de verkiezingen georganiseerd door de federale overheid. Er werd met de leverancier een vergelijk getroffen om de tekortkomingen alsnog te verhelpen in de eerste helft van 2020 en na uitvoering het resterende bedrag te vereffenen.

De 25 VAK is bedoeld voor allerlei kosten in verband met de voorbereiding van de verkiezingen van 2024. Het gaat dan onder meer over

- doorlichten van regelgeving en procedures voor conformiteit met privacywetgeving (AVG)
- allerlei adviezen en consultancy met betrekking tot diverse vernieuwingsprojecten, zoals:
 - digitalisering van aangifte en inzage van verkiezingsuitgaven (resolutie 1903 VP)
 - convergentie procedures lokale en federale verkiezingen
 - digitalisering processen in hoofd- en stembureaus
 - internetstemmen

Technische vragen – Groen-fractie

RESPO BIJDRAGE

In de begrotingsaanpassing worden de cijfers voor het fonds ‘open ruimte’ en de tegemoetkoming voor de ‘respo-bijdrage’ geactualiseerd. Er is geen aanpassing van het mechanisme rond de respo-bijdragen ondanks dat hier in december en nu opnieuw juridische knelpunten bij worden gesignaleerd.

- ***Is er zicht op eventueel ingediende of geplande klachten door lokale besturen hieromtrent?***

De Vlaamse Regering is bij de regeringsvorming tegemoetgekomen aan de vraag naar extra financiering voor de gemeenten door de 3,5% te waarborgen, en de nieuwe respo- en openruimte financiering. Iedereen gaat er zo op vooruit. Uiteraard zullen er altijd wel enkelen zijn met vragen.

Alleen de Afdeling Wetgeving van de Raad van State gaf in zijn advies bij de ontworpen bepalingen over de subsidie op basis van de responsabiliseringsbijdragen, zowel in het programmadecreet bij de oorspronkelijke begroting voor 2020 als dat bij de begrotingsaanpassing voor 2020, een aantal juridische knelpunten aan. Die knelpunten werden uitvoerig weerlegd in de Memorie van Toelichting bij de respectieve programmadecreten. Ik nodig de parlementsleden dan ook uit die repliek op het advies van de Raad van State (aandachtig) te lezen.

- De Raad van State merkte op dat het Vlaamse Gewest niet bevoegd was voor het creëren van een financieringslijn ten voordele van de Vlaamse lokale besturen ten belope van de helft van de door deze besturen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen. Het regelen van de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen van de lokale besturen zou, volgens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheid zijn. Dat zou ook gelden voor de vereiste maatregelen om de financiering van de pensioenstelsels te waarborgen.

Inzake die vermeende schending van een ‘voorbehouden materie’ heeft de Vlaamse Regering opgemerkt dat de betreffende decretale bepalingen op geen enkele manier de federale bevoegdheid inzake pensioenen schenden. Vlaanderen stelt niet dat de gemeenten zich mogen onttrekken aan de pensioenverplichting, noch legt Vlaanderen een alternatieve berekeningswijze op. Aan de federale bevoegdheid om een aansluiting bij een pensioenstelsel, een bijdrageplicht of een berekeningswijze op te leggen, wordt niet geraakt. De Vlaamse maatregel is integendeel complementair aan de federale maatregel. De responsabiliseringsbijdrage vertegenwoordigt een substantiële financiële last voor de lokale besturen van honderden miljoenen euro over de komende jaren. Als de gemeenten over onvoldoende middelen beschikken om daaraan tegemoet te komen, dreigen zij in een toestand van wanbetaling ten aanzien van de federale verplichtingen inzake pensioenlasten terecht te komen. Om een dergelijke derving van ontvangsten voor de federale overheid te vermijden, is deze vorm van financiering voor de lokale besturen vanuit de Vlaamse overheid noodzakelijk.

De omstandigheid dat voor het vaststellen van een subsidie parameters worden aangewend die verband lijken te houden met bevoegdheden zoals inzake pensioenen, wil ook niet zeggen dat het gaat om een financiering van bijzondere taken. De Vlaamse Regering komt niet tussen in de responsabiliseringsbijdragen, maar verleent een dotatie waarvoor de responsabiliseringsbijdrage slechts een verdeelcriterium is. De dotatie is namelijk onvoorwaardelijk, kan volledig vrij worden besteed en vereist geen enkele specifieke rapporteringsverplichting door het lokaal bestuur. Om die onvoorwaardelijkheid (en dus het aspect van algemene financiering) te benadrukken, werd de terminologie van 'dotatie', zoals die vandaag ook geldt bij de algemene financiering in het decreet Gemeentefonds, gehanteerd.

- Daarnaast stelde de Raad van State de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest/de Vlaamse Gemeenschap tot financiering van de politie- en hulpverleningszones, de havenbedrijven, de OCMW's, de ziekenhuizen en de welzijnsverenigingen, in vraag. Ook die bevoegdheidsaspecten werden uitvoerig weerlegd door de Vlaamse Regering, op basis van de geldende wetgeving.

De Vlaamse overheid neemt met deze nieuwe financieringslijn in elk geval haar verantwoordelijkheid op om de lokale besturen te ondersteunen in de problematiek van de responsabiliseringsbijdrage voor hun pensioenfactuur. Zo wil de Vlaamse Regering de lokale besturen ook extra ademruimte bieden om verder te investeren op een voldoende hoog niveau. Deze nieuwe financieringslijn, samen met de bijkomende financiering voor open ruimte, worden nog belangrijker in het licht van de huidige crisis.

Het gaat voor de jaren 2020 tot 2025 om de volgende geraamde bedragen:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Dotatie respobijdragen	131 957 340	146 346 302	193 763 576	249 906 327	278 824 549	304 140 121	1 304 938 215
Dotatie Open Ruimte	31 198 407	62 960 584	89 439 647	108 559 440	123 713 425	128 043 397	543 914 900

- ***Vindt de minister dit mechanisme nog steeds billijk ten aanzien van besturen die gestraft worden om eerdere keuzes wat betreft benoemingsbeleid van medewerkers?***

Het personeelsbeleid van de lokale besturen en vooral de wijze van aanstelling van personeel hebben een belangrijke impact op de hoogte en de evolutie van de responsabiliseringsbijdrage. Deze maatregel en het ingebouwde mechanisme willen dat effect milderden en de lokale besturen meer mogelijkheden geven voor het voeren van een zelfstandig en modern personeelsbeleid.

Ik verwijs hiervoor ook naar het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 74 over de responsabiliseringbijdrage:

<http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1523824>

zie bijlage 1

IMPACT CORONA

De impact van corona is begrijpelijk nog niet meegenomen, toch zal deze een gigantische impact hebben op de financiën van de gemeenten. Zij kunnen niet, zoals de Vlaamse begroting, diep in het rood gaan om de crisis een antwoord te bieden.

- ***Wat is het verdere stappenplan hierover van de minister?***
- ***Welke gegevens worden verzameld en op welke termijn zal dat gebeuren? Wordt het eerste onderzoek van de VVSG hieromtrent verder geconcretiseerd?***
- ***Welke noodzakelijke maatregelen worden gepland?***
- We hebben het hier een vorige keer ook al over gehad.
- Er zijn heel veel onzekerheden:
 - o macro-economisch zijn er verschillende scenario's (het planbureau, het IMF, verschillende banken, etc.) maar die zijn het maar over één ding eens: dat we het eigenlijk nog niet kunnen weten. Gaan we een V-curve zien, een U, een W, een L, het nike-logo, ... Elk van die scenario's heeft een totaal andere impact op de lokale besturen
 - o op niveau van de individuele besturen is die impact ook verschillend: elke gemeente heeft zijn eigenheid, niet iedereen heeft dezelfde maatregelen genomen en de impact van die maatregelen is ook niet overal dezelfde. Ook de simulaties die besturen zelf maken, bevatten dus noodgedwongen veel onzekerheden.
 - o In hoeverre de impact "gigantisch" zal zijn, kunnen we nu nog niet zeggen: de impact is een optelsom van veel plusjes en minnen.
- Dat is ook de reden waarom ik de gemeenten ingelicht heb dat er geen reden tot onmiddellijke aanpassing van het meerjarenplan nodig is, niet op het vlak van de kredieten en niet op het vlak van het financieel evenwicht. De regelgeving legt het niveau van de kredietbewaking op het totaal van de exploitatie-uitgaven. Dat betekent dat een gemeente op korte termijn begrotingstechnisch pas in de problemen komt als er nu al meer uitgaven moeten gebeuren dan voor het volledige jaar 2020 waren opgenomen in het meerjarenplan. Dat is nu in de komende maanden weinig waarschijnlijk. Binnen die grens beschikt de gemeente over een grote vrijheid om ramingen te verschuiven en de impact van de coronacrisis is een goede reden om van die mogelijkheden gebruik te maken. Na de zomer hebben de besturen tijd om in een aanpassing van het meerjarenplan de nodige maatregelen te nemen om de impact op te vangen.
- Op dit moment komt het erop aan om zoveel mogelijk informatie te verzamelen om concrete scenario's mee uit te werken. VVSG heeft hier een eerste ruwe inschatting gegeven van enkele mogelijke evoluties van de beschikbare middelen. Ook ABB werkt aan mogelijke simulaties, met wat fijnere parameters en met een doorberekening van de effecten op de autofinancieringsmarge (die nu de voornaamste norm is van het financieel evenwicht).

- Welke maatregelen noodzakelijk zijn en hoe die er precies uit zien, kunnen we pas beslissen op het moment dat we een wat vollediger beeld hebben op de situatie. Uiteraard kunnen we niet wachten tot we dat beeld helemaal scherp hebben, want we moeten de besturen tijdig meer duidelijkheid geven over het kader waarin ze kunnen verder werken. Daarom is binnen de Vlaamse Regering afgesproken dat we net na de zomervakantie zullen beslissen welke maatregelen we gaan nemen. Dan zullen de gemeenten ook de uitslag hebben van hun jaarrekening 2019 en een duidelijk zicht op het effectieve batig saldo dat ze daardoor kunnen inbrengen in hun huidige planning. Wellicht zal de FOD Financiën de gemeenten dan ook al een herberekening/nieuwe inschatting bezorgd hebben voor de aanvullende personenbelasting (de inkomstenbron waarop de impact het grootst zal zijn).
- De omzendbrief over de opmaak van aanpassingen van de meerjarenplannen (de vroegere 'begrotingsinstructies') zullen we daarom dit jaar ook na de zomervakantie uitsturen in plaats van ervoor. Dat moet ons toelaten om de maatregelen beter af te stemmen op de eigenlijke noden.
- Los van de bijkomende maatregelen die we gaan nemen, wil ik toch ook even in herinnering brengen dat de bestaande normen in BBC al wel wat marge geven. Het is NIET zo dat de autofinancieringsmarge elk jaar positief moet zijn. Dat moet momenteel enkel in 2025 zo zijn. Besturen kunnen dus perfect enkele jaren in het rood duiken met hun AFM. Als er lokaal maatregelen genomen moeten worden, kunnen (en moeten) besturen die maatregelen nemen. Zich laten tegenhouden door de vrees om tijdelijk een negatieve AFM te hebben, is nergens voor nodig. De norm van de AFM vormt dus geen beletsel om dit en volgend jaar de noodzakelijke maatregelen te nemen die zich opdringen. De toezichthoudende overheid zal nooit optreden als er tussentijds sprake is van een negatieve autofinancieringsmarge die het gevolg is van uitzonderlijke omstandigheden. Gemeentebesturen zullen dit ook voldoende kunnen uitleggen aan de gemeenteraden.

De maatschappelijke uitdagingen zijn door de corona-crisis scherper dan voorheen. Bovendien is gebleken dat een goed werkende overheid in tijden van crisis essentieel is. (AgO – Katya Schollaert 0492 23 88 09)

- Ziet de minister redenen om de besparingen op eigen diensten, zoals gepland in de begroting 2020 op bepaalde plaatsen terug te draaien?
- Zoals ik al eerder zei, is elke besparingsoefening een uitdaging. De besparingsoefening gaat echter gepaard met maatregelen die deze oefening effectief mogelijk maken. Ik denk daarbij aan:
 - o Digitaliseren van processen;
 - o Daling van administratieve lasten;
 - o Focussen op kerntaken en het afstoten van niet-kerntaken;
 - o Daling van het aantal entiteiten;
 - o Uitbreiding van de gemeenschappelijke dienstverlening bij gespecialiseerde dienstverleners, waarbij de entiteiten ontlast worden van taken en personeelsleden kunnen worden ingezet op andere taken

- Tijdens de coronacrisis bleef en blijft de dienstverlening van de Vlaamse overheid maximaal gegarandeerd. Dit werd mede mogelijk gemaakt door een versnelde digitale omslag en focus op kerntaken, allen maatregelen die sowieso nodig waren om de besparingsoefening te doen slagen én waar we nu versterkt op konden en kunnen inzetten.

Technische vragen – CD&V-fractie

PJO-1PMC2GB-WT – ORGANISATIE VERKIEZINGEN

Wat de organisatie van de verkiezingen betreft wordt 25.000 euro voorzien voor het voorbereidingstraject. De toelichting verwijst dan naar studieopdrachten, voorbereiding van regelgeving en vereenvoudiging van procedures. Kan de minister verder verduidelijken over welke studieopdrachten het precies gaat? Er wordt ook gesproken over de voorbereiding van regelgeving. Wordt die voorbereiding uitbesteed aan externen, en zo ja, over welke aspecten van de regelgeving gaat dat dan?

Zie elementen van antwoord op de vraag m.b.t. de verkiezingen van N-VA

OPSTART DIENST VOOR SCREENING GELOOFSGEMEENSCHAPPEN

- ***Welk precies budget is voorzien voor de opstart van de dienst voor de screening van de geloofsgemeenschappen? De toelichting bij de begrotingsaanpassing heeft het over de aanwerving van een projectleider en enkele directe medewerkers. Over hoeveel personeelsleden gaat het hier uiteindelijk? Er wordt ook gesproken van kosten voor studiewerk en consultancy. Welke studiewerk en consultancy heeft men daarbij voor ogen? (LOW – Nicole Pijpops 0474 35 75 07)***

U weet dat voor dit project bij begrotingsopmaak 2020 een provisie is voorzien van 2 miljoen euro (zie commissiebespreking beleids- en begrotingstoelichting 2020 op 8 november 2019).

Door Corona hebben we pas recent enkele stappen kunnen zetten in dit project:

- De Vlaamse Regering heeft op 8 mei een conceptnota goedgekeurd met daarin de preciezere taakstelling van deze dienst én de ambitie om volledig operationeel te zijn vanaf 1 september 2021;
- In opvolging van deze conceptnota is enkele dagen geleden de vacature gepubliceerd voor de projectleider die de opstart van deze dienst in goede banen moet leiden.

De projectleider, die zo spoedig mogelijk zal worden aangeworven en tot nader order bij ABB zal gepositioneerd worden, zal o.a. de volgende taken op zich nemen:

Het maken van een personeelsbehoefteplan en de start van personeelsrecruitering.

- Het ontwerpen van een kader voor informatieverzameling en -beheer, inclusief de realisatie van de benodigde ICT-tools hiervoor
- Het opmaken van een organisatieplan
- Het precies uittekenen van de toezichtfunctie van deze organisatie
- Contacten nemen, met soms formele samenwerkingsakkoorden tot gevolg, met alle mogelijke belanghebbenden
-

Bij begrotingscontrole is anderhalf miljoen euro van de provisie overgedragen naar de beleidskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Dit voor ondersteuning bij de voorbereidende processen die ik zonet heb vermeld.

477.000 euro zit nog bij de provisie. In functie van de effectieve indiensttreding van de projectleider en de eerste projectmedewerkers zullen de kredieten van deze provisie kunnen worden aangewend. Op dit ogenblik kan nog geen precies getal worden gekleefd op het aantal medewerkers (in de beginfase en uiteindelijk) van deze dienst.

De vooruitgang die de komende maanden zal worden geboekt zal ons in staat stellen preciezere ramingen op te stellen voor de begroting 2021.

DE EVALUATIE VAN BESTAANDE VERZELFSTANDIGING- EN SAMENWERKINGSVORMEN

- ***Bij de bespreking van de beleidsnota stelde de minister tevens dat hij werk wou maken van een evaluatie van de bestaande verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen. Werd die evaluatie inmiddels reeds opgestart of zal dit binnenkort gebeuren?***

Deze evaluatie werd opgestart. Op dit moment werkt het ABB een onderzoeksopdracht uit die we snel willen versturen. De opdrachthouder die wordt aangewezen, uiterlijk in september, zal een evaluatie maken van de huidige regelgeving enerzijds en een bevraging organiseren van het werkveld anderzijds. Met het werkveld bedoelen we de huidige verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen als vermeld in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, meer bepaald: de extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn. Verder is ook de verhouding van de gemeenten en de OCMW's tot voorwerp van de onderzoeksopdracht.

Deze opdracht loopt een jaar. Op basis van de inzichten die daaruit voortkomen passen we de regelgeving aan met het oog op een vereenvoudiging van het landschap van de verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen en een verduidelijking van het organiek kader voor de samenwerking met private partners.

BESTUURSKRACHTONDERSTEUNING

- ***Wat de bestuurskrachtondersteuning betreft stelde de minister dat hij het aanbod dat de vorige legislatuur terzake aan de gemeenten werd gedaan zou evalueren. Hij wou daarbij nagaan in hoeverre het inderdaad de sterkste besturen zijn die het vaakst op dergelijk aanbod intekenen. Is die evaluatie inmiddels opgestart en/of zijn daar reeds enige (voorlopige) resultaten van? Heeft de minister reeds uitgemaakt of daar enig vervolg zal op komen?***

Uit het veldonderzoek van de KULeuven en de UGent naar de motieven van fusies (2018) blijkt dat de bestuurskrachtmeting van de Vlaamse overheid maar uitzonderlijk werd gebruikt als

onderbouwing voor de beslissing wel of niet te fusioneren. Het stimulerende effect van de bestuurskrachtmeting moet dus niet worden overschat. Uit de evaluatie van het procesverloop van gemeentelijke fusies van de UGent (2019) komt naar voor dat de mate waarin besturen gebruik maken van externe begeleiding en de aard ervan sterk verschilt tussen de besturen. In het licht hiervan heeft ABB in kaart gebracht wat er reeds wordt aangeboden aan instrumenten om de eigen bestuurskracht te evalueren.

ABB biedt via diverse monitoren **cijfermateriaal** aan op basis waarvan de besturen hun bestuurskracht zowel aan input- als output- en outcomezijde kunnen benchmarken:

- De Gemeente- en stadsmonitor
- BBC financiële profielen
- De Vlaamse migratie- en integratiemonitor
- De lokale inburgerings- en integratiemonitor
- Survey Samenleven in Diversiteit (SID)
- Het cijferboek Vlaamse rand

Daarnaast omvat het ondersteuningsaanbod van **Audit Vlaanderen** op het vlak van organisatiebeheersing volgende elementen:

- Verschillende zelfevaluatie-instrumenten:
 - Leidraad Organisatiebeheersing
 - Gestructureerde vragenlijst voor een risico-inschatting van het budgetbeheerproces
 - Instrument voor data-analyse budgetbeheerder: Power BI
 - Gids voor de evaluatie van het subsidieproces
 - Gids gemeentelijke belastingen en retributies
 - Controleprogramma gemeentelijke belastingen en retributies
 - Gids aankoop- en contractbeheer
- Een overzicht van de goede praktijken die AV detecteerde
- Globale rapporten met daarin de belangrijkste vaststellingen die tijdens een reeks van audits naar boven kwamen
- Aanbod van workshops door Audit Vlaanderen, bijvoorbeeld rond informatiebeheer of rond de leidraad Organisatiebeheersing;
- organisatie van studiedagen door ABB en AV over de recente globale rapporten van AV (met toelichting van de belangrijkste bevindingen en praktijksprekers uit de geauditeerde lokale besturen).

Tot slot is er een uitgebreid ondersteuningsaanbod beschikbaar **op de private markt**. Zo biedt onder meer de VVSG via haar Traject naar Uitmuntendheid zelfevaluatie-instrumenten aan ontwikkeld op maat van alle niveaus, onderdelen en domeinen van het lokaal bestuur. Zo bestaan er op maat uitgewerkte zelfevaluatie-instrumenten in de taal, praktijk en vakjargon van:

- De gemeenten, OCMW's, politiezones en hulpverleningszones
- Managementteams (cf. werking managementteams)
- De sturende/ondersteunende domeinen zoals HRM, financieel management, ICT, interne/externe communicatie, facility management, aankopen en secretariaten (administratieve en juridische ondersteuning)

- De domeinen van (hulp- en) dienstverlening:
 - Cluster omgeving (ruimte en economie): lokale economie, technische diensten (incl. openbare werken), ruimtelijke ordening en stedenbouw, milieu, wonen en mobiliteit
 - Cluster vrije tijd en toerisme: vrije tijd, sport, jeugd, cultuur (incl. cultuurcentra), bibliotheken en toerisme
 - Cluster sociaal beleid, burger en samenleving: burgerzaken, sociale diensten, flankerend onderwijs, mondiaal beleid (internationaal), integrale veiligheid, preventie en handhaving
 - Cluster zorg en welzijn: woonzorgcentra, dagverzorgingscentra, assistentiewoningen (serviceflats), lokale dienstencentra, gezins- & thuiszorg en kinderopvang

Rond zelfevaluatie en deze op maat uitgewerkte zelfevaluatie-instrumenten organiseert de VVSG bovendien naar eigen zeggen geregeld:

- Inleidende sessies (inleidende workshops van halve dagen)
- Meerdaagse zelfevaluatietrajecten
- Netwerken
- Werktafels
- Opleidingen en begeleidingen op vraag

In het licht van het bestaande aanbod is het niet duidelijk welke leemte bijkomende ondersteuning voor bestuurskrachtonderzoek invult. Waar wel bijkomende behoefte aan blijkt, is een meer nuanceerde benadering van het begrip bestuurskracht. Daarom zal een meerjarige onderzoekslijn worden uitgezet rond versterking van de lokale bestuurskracht. Deze **onderzoekslijn** kan een plaats krijgen binnen een eventuele verlenging van het **steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing**. Deze onderzoekslijn zal initiatieven ontwikkelen om wetenschappelijk onderbouwde analyses te maken rond nijpende knelpunten die opduiken van onderuit. Daarbij wens ik te werken met meerdere korter lopende thema's die kort aansluiten bij de beleidsagenda van de Vlaamse regering en de behoeften van het lokale veld. Op deze manier wens ik hanteerbare instrumenten te ontwikkelen die complementair zijn aan het bestaande aanbod en die niet enkele besturen ten goede komen, maar de hele lokale sector.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 74

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 20 december 2019

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Pensioenlasten lokale besturen - Tegemoetkoming Vlaamse overheid

Volgens het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 voorziet de Vlaamse Regering voor de periode 2020 tot 2025 in een aanzienlijke tegemoetkoming in de pensioenlasten van de lokale besturen. Op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) werden de cijfers gepubliceerd van de geraamde subsidies waarin de Vlaamse overheid per lokaal bestuur voorziet voor deze periode.

In het overzicht op de website van het ABB worden sommige van de Limburgse gemeenten en OCMW's niet vermeld.

1. Welke lokale besturen en OCMW's komen niet in aanmerking voor een tegemoetkoming van de Vlaamse Regering in de pensioenlasten?
2. Zijn de subsidies van de Vlaamse Regering enkel en alleen bestemd voor lokale besturen die aangesloten zijn bij het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)?
3. Sommige lokale besturen - bijvoorbeeld Tessenderlo - waren aangesloten bij de voormalige Provinciale Pensioenkas Limburg. Sinds die in vereffening trad, staan gemeente en OCMW volledig zelf in voor de betaling van de pensioenen van hun (voormalige) statutaire personeelsleden. Dat geldt als een zware financiële last voor dergelijke lokale besturen. Is de minister van mening dat er een deugdelijke verantwoording is om de subsidiemaatregel niet toe te kennen aan lokale besturen die zich in een dergelijke situatie bevinden?
4. Is de minister van plan om de subsidie in de toekomst alsnog toe te kennen aan lokale besturen die niet bij het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZ aangesloten zijn?
5. Zo niet, voorziet de minister in een andere compensatie om de financiële druk in die lokale besturen te verlichten?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (74), Matthias Diependaele (94)

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 74 van 20 december 2019

van **LUDWIG VANDENHOVE**

Bovenop de bestaande algemene financieringsstromen (met name het Gemeentefonds en de aanvullende dotaties vermeld in het decreet van 5 juli 2002 én de regularisatiepremie ter compensatie van de afschaffing van de subsidie voor de gesubsidieerde contractuelen die met een contingentovereenkomst waren tewerkgesteld bij de lokale besturen) creëert het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering twee belangrijke, bijkomende algemene financieringsstromen naar de Vlaamse lokale besturen:

- een dotatie naar de Vlaamse gemeenten die wordt berekend op basis van de kadastrale gegevens over 'open ruimte';
- een dotatie naar de Vlaamse lokale besturen die wordt berekend op basis van het bedrag dat de lokale besturen moeten betalen aan 'responsabiliserings-bijdrage' voor de financiering van de pensioenen van hun voormalige statutaire personeelsleden. Dit

is de financieringsstroom waarnaar het geacht parlementslid verwijst in zijn vraagstelling.

Deze bijkomende algemene financieringsstromen zijn ondertussen uitgewerkt én goedgekeurd door het Vlaams Parlement in het programmadecreet bij de begroting 2020 van 20 december 2019. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) heeft reeds eerder op

zijn webstek

(<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/financiering/algemenewerkingssubsidiesfondsen/impact-regeerakkoord>) de begunstigde lokale besturen

bekendgemaakt, samen met de geraamde bedragen die die lokale besturen als ontvangst kunnen inschrijven in hun meerjarenplan. Samen vormen deze financieringsstromen een belangrijke financiële ondersteuning van de Vlaamse lokale besturen door de Vlaamse overheid.

1-3. Het programmadecreet creëert een nieuwe bijkomende algemene financiering van de gemeenten (en verbonden entiteiten die door de gemeenten worden gefinancierd).

Het gaat hier niet om een overname of tussenkomst van de Vlaamse overheid in de last van de responsabiliseringsbijdrage. De responsabiliseringsbijdrage is enkel een criterium om de hoogte van die bijkomende financiering te berekenen. De vraag naar welke andere besturen er onder het toepassingsgebied van de wet van 24 oktober 2011 vallen, is dan ook niet relevant gezien er niet wordt tussengekomen in de responsabiliseringsbijdrage.

De responsabiliseringsbijdrage werd door de federale overheid ingevoerd bij wet van 24 oktober 2011 betreffende de nieuwe financiering van de lokale en provinciale ambtenarenpensioenen, en is inderdaad van toepassing op de lokale besturen die ervoor gekozen hebben om zich aan te sluiten bij het gesolidariseerd Pensioenfonds voor de Provinciale en Plaatselijke besturen, waar een onevenwicht is in de bijdragen en uitkeringen voor statutaire lokale ambtenaren.

Ik kan geen uitspraak doen over de individuele drijfveren van een gemeente om zich al dan niet aan te sluiten bij het gesolidariseerd Pensioenfonds voor de Provinciale en Plaatselijke besturen. In de praktijk stellen we wel vast dat gemeenten hier toe overgaan na een diepgaande kosten/baten-analyse van de aansluiting. De bijdragen aan de solidariteit, worden daarbij nauwgezet afgewogen tegen de lusten uit de solidariteit. Als principe is het echter niet verkeerd dat een gesolidariseerd pensioenfonds een eerlijke bijdrage vraagt aan de solidariteit, vooraleer men ook kan genieten van de voordelen uit de solidariteit. De aansluiting bij het gesolidariseerd Pensioenfonds voor de Provinciale en Plaatselijke besturen is dus géén eenzijdig verhaal van voordelen, zoals ook de ingevoerde federale responsabiliseringbijdrage aantoont.

4-5. Er zijn geen verdere, bijkomende, initiatieven gepland voor de algemene financiering van de Vlaamse lokale besturen.

Inburgering en Gelijke Kansen

Aanpassing Begroting 2020

PJ0-1PFC2CA-WT – UITBOUW VLAAMS GELIJKEKANSENBELEID

CD&V: *Bij de bespreking van de beleidsnota en de initiële begroting 2020 eind vorig jaar stelde de minister dat er binnen Gelijke Kansen momenteel een onderzoek loopt naar holebi's van buitenlandse herkomst. Die met de bedoeling om de problematiek beter te kunnen situeren en om drempels in kaart te brengen. Wat is de stand van zaken van dat onderzoek? Is er reeds enig zicht op de mogelijke initiatieven die op basis van dat onderzoek zouden kunnen worden opgestart?*

Het onderzoek, dat afloopt eind september 2020, bestaat uit een literatuurstudie en diepte-interviews met holebi's van buitenlandse herkomst. Uit de inzichten, verkregen uit dit onderzoek, zullen aanbevelingen en good practices geformuleerd worden die het toekomstige beleid richting zullen geven.

PJ0-1PFC2DA-WT – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Situering: Het krediet op dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen voor de uitbouw van het integratie- en inburgeringsbeleid. De belangrijkste posten op dit begrotingsartikel zijn de subsidies aan de lokale besturen voor de stedelijke agentschappen Integratie- en Inburgering in Stad Antwerpen en Gent. De resterende middelen worden voorzien voor projecten ter ondersteuning van het integratie en inburgeringsbeleid,...

Het krediet wordt van 22.511k bijgesteld naar 23.057k.

CD&V: *Wat zijn de redenen voor die verhoging? Is dat een gevolg van een toename van het aantal inburgeringstrajecten? En in welke stedelijke werkingsgebieden situeren dergelijke toename zich vooral?*

De stijging van 546k is bedoeld om de **extra trajecten en begeleidingen naar Nederlands**, die in 2020 zullen gerealiseerd worden (t.o.v. 2012-2014 = de basisenveloppe) bij **Atlas, IN-Gent en HvN Brussel**, te financieren.

SP.A: *De minister kondigde aan 200k euro vrij te maken voor tolk- en vertaalkosten in onderwijs, gezondheid en welzijn gedurende de coronacrisis. Op welk begrotingselement is dit ingeschreven? Zullen er ook na de crisis extra middelen vrij gemaakt worden? Heeft de minister zicht op de plannen van zijn collega's inzake onderwijs en welzijn op dit vlak?*

- Dit zal worden ingeschreven op het begrotingsartikel van het Vlaams Agentschap I&I. De middelen zullen gecompenseerd worden vanuit de centrale '**coronaprovisie**' die nog zal herverdeeld worden.

- Het betreft **eenmalige** middelen voor de Corona-crisis. Deze 200k is bedoeld om tolk- en vertaalvergoedingen te betalen gedurende maart-mei in diverse sectoren (onderwijs, welzijn, etc.). Het betreft vertalingen en tolkprestaties in kader van de Corona-maatregelen.
- Op deze manier moet er **geen afrekening gemaakt moet worden per beleidsdomein** of gebruikersoverheid. Dit moet de **effectiviteit en snelheid verhogen** en de eerstelijns werkers rechtstreeks ondersteunen (zonder papierwerk). In deze Coronacrisis is het immers ongepast om een tolk te weigeren aan mensen in nood, omwille van administratieve discussies tussen beleidsdomeinen.
- Dit staat los van **de bedoeling om het decreet uit 2013 en de afspraak uit het Regeerakkoord** uit te voeren, nl. dat het aan de gebruikersoverheden is om de tolkdienstverlening aan inburgeraars te financieren.

Vragen ivm woonwagenbewoners (CD&V)

- ***Bij de bespreking van de beleidsnota en de begroting 2020 eind vorig jaar bevestigde de minister dat de woonwagenbewoners niet langer een expliciete doelgroep zijn van het integratiebeleid, maar dat hij er wel op rekende dat ze deel zouden worden van het reguliere beleid van alle ministers. Is dat volgens de minister ook het geval? Zijn de woonwagenbewoners ook deel geworden van het beleid van zijn collega's en waakt de minister daar op een of andere manier over of maakt hij zijn collega's daarop attent? (CD&V)***
- ***Eind vorig jaar werd er ook op gewezen dat er een studie lopende was naar de woon- en leefsituatie van rondtrekkende woonwagenbewoners die beleidsaanbevelingen zal geven. Die studie zou opgeleverd worden eind februari 2020. Is die studie inmiddels beschikbaar en welke belangrijke beleidsaanbevelingen worden er in gesuggereerd? (CD&V)***

Sinds 2020 zijn residentiële woonwagenbewoners geen doelgroep meer van het integratiebeleid (decreetswijziging vorige regeerperiode). **Rondtrekkende woonwagenbewoners** zijn dat vandaag wel nog.

Cf. het regeerakkoord is het de bedoeling om ook deze groep **niet langer te benaderen vanuit het integratiebeleid**. In het najaar 2020 wordt – samen met de andere te regelen elementen uit het RA – daartoe een ontwerp van **wijzigingsdecreet** op de VR gebracht.

Dat de rondtrekkende woonwagenbewoners niet meer benaderd worden vanuit het integratiebeleid, betekent **niet dat de VR geen aandacht meer moet hebben voor deze groep**.

- o Ik zal op basis van het recente **onderzoek van het HIVA KULeuven** een mededeling maken aan de collega-ministers met een samenvatting van de beleidsaanbevelingen en een aantal concrete voorstellen. Ik zal deze aanbevelingen opvolgen.

PJ0-1PFC2DY-IS – AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Situering: Het krediet voor de financiering van het Vlaams Agentschap I&I stijgt van 52.040k naar 56.740k (stijging van 4.700k)

Vragen naar toelichting over deze stijging:

- **SP.A:** *Wat was het niveau van 2019? Hoeveel extra inburgeringscontracten en intakegesprekken Nederlands als tweede taal kunnen voorzien worden met deze bijkomende middelen?*
- **N-VA:** *Kan u een gedetailleerde toelichting (eenheidsprijs, aantallen,...) van de gebruikte berekeningswijze van FB m.b.t. de inburgeringsprojecten aan het parlement bezorgen?*
- **CD&V:** *De kredieten bestemd voor het Agentschap Integratie en Inburgering stijgen met 4,7 miljoen euro. Is dat een gevolg van een verhoging van het aantal trajecten? Hoeveel meer trajecten worden er in 2020 verwacht t.o.v. de oorspronkelijke raming? En zo ja, in welke mate heeft die toename dan gevolgen voor het personeelsbestand van het agentschap? Kan men een eventuele toename van het aantal trajecten aan met het huidige personeelsbestand?*

Berekening ziet er als volgt uit:

- 1) We gaan voor 2020 uit van **status quo t.o.v. de gerealiseerde extra trajecten in 2019**. Dat betekent:
 - 5.244 extra inburgeringstrajecten t.o.v. 2012-2014. Vermenigvuldigd met 1.678 euro per traject = 8.799k.
 - 3.323 extra begeleidingen naar NT2 t.o.v. 2012-2014. Vermenigvuldigd met 151 euro per begeleiding = 502k.

➔ Samen 9.301k extra nodig in 2020.
- 2) Daarbij komt ook nog 2.645k voor de trajecten in 2019 waarvoor er **bij BO 2019 te weinig middelen** waren voorzien.

➔ **Dat betekent dat er 11.946k in totaal nodig is in 2020.**
- 3) Bij **BO 2020 was al 7.244k voorzien**. Dat maakt dat er nog 4.700k nodig is.

BEGROTING AGENTSCHAP I&I

Uitgavenartikel PM0-APFC2DA-LO – Lonen

Situering: De voorziene loonkosten worden van 42.413k bijgesteld naar 41.739k. Reden AgII: *“Er wordt ingezet op efficiëntiewinsten bij de lessen Maatschappelijke Oriëntatie met onder andere meer cursisten per leerkracht en het verhogen van de bezettingsgraad van de lessen. Daarnaast wordt het aantal te behalen IB contracten per Trajectbegeleider verhoogd. Een aantal ondersteunende functies worden tevens niet ingevuld.”*

GROEN: *In de begrotingsaanpassing voor het beleidsdomein integratie en inburgering stel ik vast dat de besparingen van 700.000 euro bij het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) m.i. moeilijk te verenigen zijn met het vooropgesteld stijgend aantal inburgeringscontracten en begeleidingen voor Nederlands én de wachtlijsten waarmee inburgeraars al langer mee geconfronteerd worden. Waaruit bestaan die besparingen. Hoe ziet de minister dit?*

- Voor 2019 is 50.392k toegekend aan het Agentschap. In 2020 zal dit 56.740k zijn. **Dat is ruim 6 mio meer** en kan dus **bezwaarlijk een besparing** genoemd worden.
- Het is niet omdat het Agentschap inschat dat ze in 2020 **700k minder zullen uitgeven aan loonkosten dan initieel voorzien**, dat dit een besparing is. Er worden een aantal ondersteunende functies niet of nog niet ingevuld.
- Het agentschap wil **optimaler en efficiënter** gaan werken: meer cursisten per leerkracht, een hogere bezettingsgraad per cursus, meer contracten per trajectbegeleider.

SP.A: MO: *Wat was het gemiddeld aantal cursisten per leerkracht de voorbije jaren? Graag de cijfers per jaar. Wat was de bezettingsgraad? Graag de cijfers per jaar? Op welke manier wordt de kwaliteit van de lessen gegarandeerd bij stijgend aantal cursisten per leerkracht?*

Het streefcijfer de voorbije jaren lag op gemiddeld 15 effectieve cursisten per cursus. Het Agentschap Integratie & Inburgering heeft een actieplan MO uitgewerkt dat voorzag dat vanaf maart 2020 het aantal cursisten voor cursussen in courante MO-talen wordt opgetrokken van 15 naar 20. Rekening houdend met de uitval van cursisten (een gemiddelde bezettingsgraad van 90%), de niet-courante MO-talen, de capaciteit van de leslokalen en de beschikbare leerkrachten, is geschat dat het gemiddelde in 2020 en 2021 op 18 cursisten per cursus zal liggen.

De **onderwijsinspectie** heeft een toezichtskader uitgewerkt voor MO. Dit wordt gebruikt als instrument om toezicht te houden op een kwaliteitsvolle onderwijsdienstverlening.

SP.A: TB: Wat is het te behalen aantal inburgeringscontracten per trajectbegeleider? Graag de evolutie over de voorbije jaren?

Het AgII heeft het te behalen inburgeringscontracten vanaf 2020 vastgelegd op **103 per trajectbegeleider/jaar**. In 2019 bedroeg dit 112 per jaar. Tot maart 2020 zien we een beperkte daling naar 109.

SP.A: Welke ondersteunende functies worden niet ingevuld?

Het betreft vooral ondersteunende functies die niet of vertraagd worden ingevuld op zowel management- als uitvoerend niveau bijv. directeur HR en ondersteunende functies in HR, boekhouding, algemene administratie en projectmanagement.

Uitgavenartikel PM0-APFC2DA-WT – Werkingskosten

Situering: De werkingskosten worden van 10.410k bijgesteld naar 13.437k. Reden AgII: *“Het betreft hier o.a. de verdere digitalisering van het agentschap voor 2 miljoen euro (inclusief 0,5 miljoen aankoop laptops), het verbeteren van de huisvesting voor 0,5 miljoen euro en kosten voor een interne doorlichting van de organisatie (0,3 miljoen euro). Daarnaast worden er initiatieven opgestart voor o.a. het verbeteren van het welzijn op het werk en uitvoering van het ondernemingsplan.”*

Interne doorlichting:

- **N-VA: Kan u verdere toelichting geven over de interne doorlichting van de organisatie? Is deze reeds opgestart/afgerond? Met welk doel werd deze doorlichting opgestart?**
- **GROEN: Tenslotte ook op te merken dat voor een interne doorlichting van het Agentschap Integratie en Inburgering, ten belope van 0,3 miljoen euro bijkomende financiering voor werkingskosten ingeschreven werden. Het is positief dat we zien dat er gewerkt wordt aan hervormingen, maar we moeten er natuurlijk wel voor opletten dat deze consolidatieoefening geen geld blijft kosten. Wanneer worden de resultaten van deze doorlichting verwacht? En verwacht u hier nog kosten voor te moeten maken in de komende jaren? Zo ja, hoeveel?**

Sinds december 2019 is er een **transitiemanager in dienst bij het Agentschap** ter ondersteuning van de Raad van Bestuur en de waarnemend algemeen directeur. Als eerste opdracht brengt hij **processen van het AgII in kaart** om zo een meer performante werking tot stand brengen, met maximale ondersteuning door doorgedreven digitalisering en gebruik van ICT-technologieën.

Sinds midden januari 2020 is er een **HR-programmaleider** in dienst. Haar eerste opdracht is om de **huidige HR-processen te analyseren en te optimaliseren**. Nadien zal ze zich inzetten voor strategische, organisatiebrede projecten.

Beide trajecten lopen.

N-VA: Welke concrete verbetering van de huisvesting worden met deze middelen bekostigd?

Het grootste deel van het budget is bestemd voor de renovatie van het gebouw in Gent (vernieuwen en uitbreiden leslokalen).

Ontvangstenartikel PM0-BPFCADA-OW – Ontvangsten werking en toelagen

Situering: De geschatte externe inkomsten stijgen van 2.995k naar 4.196k, o.a. 500k door de doorfacturatie van de tolkenprestaties aan gebruikers.

GROEN: *In de begrotingsaanpassing is tevens te zien dat er 500.000 euro aan ontvangsten van het AgII binnenkomen door doorfacturatie van tolkenprestaties aan de gebruikers. Is dit te wijten is aan de eerste doorrekeningen aan de gebruikersoverheden? Zijn er projecties over hoeveel inkomsten hier de komende legislatuur mee verwacht worden?*

Tot eind 2019 werd minder dan 20% van de kosten voor vertaal- en tolkopdrachten doorgerekend. Dit terwijl in het decreet van 2013 bepaald is dat de gebruikersoverheden moeten instaan voor de kosten. **Door de volledige doorrekening (cfr. het decreet) van tolk- en vertaalopdrachten ontvangt het AgII 500k aan inkomsten dat het anders zelf moest besteden vanuit de eigen basissubsidie aan de verloning van de tolken.**

De **gewonnen ruimte** aan budget zal ingezet worden voor het **digitaliseren van de tolkendienst en het verruimen van een taalbeleid.**

Er zijn nog geen toekomstprojecties voor de volgende jaren.